Hukuk Bölümü 2011/264 E. , 2012/105 K.

- **PROJEYE DAYALI KAMU HIZMETINI YÜRÜTTÜĞÜ SIRADAKI EYLEMINDEN DOĞAN ZARAR HK**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1- B.G.

2- N.Y.G.

3- A.G.

Vekili : Av. Ö.G.

Davalı : İzmir İl Özel İdaresi

Vekili : Av. G.S.

İhbar Edilen : (Adli Yargıda) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Vekili : Av. Ş.O.

O L A Y : 1-Davacılar vekili, (davalı olarak 1- H.S. ve 2-Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünü gösterdiği) dava dilekçesinde, müvekkillerine ait İzmir İli, Menderes İlçesi, Çatalca Köyü, Köyiçi Mevki, L18 – a – 22 – d – 3 pafta, 233 ada, 1 parsel sayılı taşınmaz üzerinde; davalılarca 11.11.2004 günü tarlada mevcut 5 adet ceviz ağacının kökleri ile birlikte sökülerek alınıp götürüldüğünü, 1 zeytin ağacının ise köklenmiş ve tarlada bırakılmış olduğunu, yapılan haksız tecavüz nedeniyle meydana gelen zarar ve tecavüz edilen kısmın tespiti için Menderes Sulh Hukuk Mahkemesine tespit talebinde bulunulduğunu, Mahkemenin 2004/52 D.İş dosyası ile yapılan keşif neticesi tecavüzün varlığının tespit edildiğini; 03.12.2004 tarihli bilirkişi raporunda, taşınmazın 604 metrekarelik kısmı üzerine yol açmak maksadıyla, davalı Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nün dozer ve kepçesi kullanılarak hafriyat doldurulmak suretiyle tecavüzde bulunulduğunun, taşınmaz üzerinde 5 adet ceviz ağacı ve 1 adet zeytin ağacının sökülmüş olduğunun, sökülen ceviz ağaçlarının davalı H.S. tarafından alınıp götürüldüğünün, mahalli bilirkişi ifadesiyle tespit olunduğunun belirtildiği; tecavüz edilen kısmın değerinin 3.624.000.000-TL, sökülen zeytin ağacının bedelinin 180.000:000- TL, ve 5 adet ceviz ağacının bedelinin ise 1.100.000.000-TL'sı olmak üzere toplam zararın 4.904.000.000-TL'sı olduğunun bilirkişi raporuyla subuta erdiğini ifade ederek, sonuç itibariyle; haksız fiil neticesi meydana gelen 4.904.000.000 TL zarar ziyanın 11.11.2004 tarihinden olmak üzere kanuni faizi ile birlikte tazminine, taşınmaza vaki el atmanın önlenmesine, yapılan yolun kal'ine karar verilmesi istemiyle 10.12.2004 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

2- Menderes Sulh Hukuk Mahkemesi 26.04.2006 gün ve E: 2004/585, K:2006/201 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek; 1. Davacı taraf men' i müdahale talebinden vazgeçtiğinden açılan men'i müdahale talebinin reddine, 2. Yapılan yol çalışmaları nedeniyle davacının taşınmazının bir köy yolu içine alındığı ve bazı ağaçların kesildiği anlaşıldığından bilirkişi raporu ile tespit edilen 4.904,00 YTL'nin dava tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tazminat olarak davalı İl Özel İdaresi ve davalı İzmir Büyükşehir Belediyesinden tahsili ile davacıya ödenmesine, 3. Davalı İl Özel İdaresinin yapılan kanun değişikliği ile davalı taraf sıfatı kalmadığından hakkında açılan davanın reddine, 4. Davalı H.S.'nün şahsi sorumluluğu bulunmadığından hakkında açılan davanın reddine, 5.Davalı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün dava konusu köyde tüzel kişiliği kalmadığından hak ve borçları ile birlikte özel idaresine devredildiğinden bu konuda bir karar verilmesine yer olmadığına, 6. 02.01.2006 tarihli fen bilirkişisi raporunun tapu sicil müdürlüğüne gönderilerek tazminat bedeli ödenen yolun krokide belirtildiği şekilde tapuya tescilinin yol olarak sağlanmasına(…) karar vermiş, bu karar temyiz edilmiştir.

3- Yargıtay 3. Hukuk Dairesi: 26.12.2006 gün ve E: 2006/17918, K: 2006/18937 sayı ile, Belediyeler ve onun gibi kamu kurumlarının verdikleri kararlar sonunda plan ve projelere uygun olmak üzere tesisler yaptırmış olmaları veya bu tesisleri kullanmaları veya bu tesislere bakmaları nedeniyle kişilerin uğramış oldukları zararların tazminine ilişkin davalarda idari yargının görevli bulunduğu; Mahkemece, dava konusu yol yapımına ilişkin plan ve projelerin ilgili yerden celbedilip mahalline uygulanmadığı ve doğan zarar ve ziyanın sözü edilen plan ve projenin uygulanması ile ilgili olup olmadığının araştırılmadığı; Davalıların plan ve proje haricinde, vermiş oldukları zararın Borçlar Kanununun 41. maddesi ve devamında öngörülen haksız fiil mahiyetinde olduğunun anlaşıldığı takdirde, taraflardan iddia ve savunmaları ile ilgili delilleri toplanarak doğacak uygun sonuç dairesinde karar verilmesinin gerektiği, aksi halde, plan ve projenin uygulanmasından kaynaklanan bir zarar söz konusu ise yukarıdaki ilkeler doğrultusunda idari yargının görevli olacağı; zararın idareye atıf ve isnat edilebilecek bir nitelikte olmakla birlikte, işlem ve eylemin bozularak idari karakterini kaybettiği hallerde zorunluluğun özel hukuk kurallarına göre ve adli yargı yerinde belirleneceği; öyle ise, mahkemece öncelikle, davalılardan H.S. köy muhtarı olup, dava şahsına karşı açıldığından bu davalı hakkında tefrik kararı verilmesinden sonra, yukarıdaki ilke ve esaslar doğrultusunda yapılacak yargılama neticesinde hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, yanlış gerekçeler ile davanın esası hakkında bir karar verilmesinin bozmayı gerektirmiş olduğu gerekçesiyle, temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına karar vermiş; kararın düzeltilmesi istemi, aynı Dairenin 12.11.2007 gün ve E:2007/17030, K:2007/16998 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

MENDERES SULH HUKUK MAHKEMESİ; 25.02.2009 gün ve E:2007/769, K:2009/89 sayı ile, Davacılar vekilinin Mahkemelerine verdiği ve duruşmada tekrar ettiği dava dilekçesini özetledikten sonra; davalı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün dava konusu işlemin idari eylem neticesi meydana geldiğini, idari hukuk ilkeleri gereği İdare Mahkemesinde dava açılması gerektiğini ileri sürerek öncelikle davanın görev yönünden reddini, esas yönden ise Çatalca köyünce İzmir Büyükşehir Belediyesi Tahtalı Barajı Koruma havzası içinde kalması nedeni ile Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan imar planı doğrultusunda 2003 yılı yatırım programında inşaatı tamamlanan köprünün bağlantıyı sağlayan yolların bakımı, 2004 yılı yatırım programına istinaden ve köy muhtarlığının talebi doğrultusunda gerçekleştirildiğini, yapılan işlerin Büyükşehir Belediyesi imar planı doğrultusunda olduğunu, Çatalca köyünün 233 ada 1 nolu parsele müdahalesinin olmadığını, köprü bağlantı yolların 2004 yılı yatırım programı ve köy muhtarlığı talebi doğrultusunda yapıldığını, Çatalca köyü muhtarlığının yolun yapımı esnasında meydana gelebilecek zararları ödeyeceğine dair Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce taahhütte bulunduğunu ileri sürerek davanın reddine talep etmiş olduğu; davalı H.S.'nün vekilinin 03.03.2005 tarihli cevap dilekçesi ile müvekkilinin iddia edilen fiil hakkında aleyhinde dava açılmasının yerinde olmadığını, davalı sıfatının bulunmadığını, davacı iddiaları doğru sayılsa bile müvekkilinin muhtarlık sıfatı ile bu eylemleri yapmış olabileceğini bu nedenle öncelikle müvekkili hakkında açılan davanın husumet yönünden reddine, esasa ilişkin olarak ise davacının tecavüzüne konu olduğu iddia edilen yerin onaylı imar planında yol alanında kaldığını, imar planı onandıktan sonra Çatalca köyü muhtarlığının Köy Hizmetleri Müdürlüğü ile irtibata geçerek plan doğrultusunda yol çalışmalarına başladığını,

davacının talep ettiği ağaç bedellerinin yüksek ve fahiş olduğunu, davacının ağaçların kesimine muvafakat ettiğini ileri sürerek davanın reddini talep ettiği; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 13.01.2005 tarih ve 5286 sayılı yasa ile 16.03.2005 tarihli itibariyle kaldırılarak 3202 sayılı Kanunda sayılan görevlerle Özel İdare Müdürlüğüne devredildiğinden Özel İdare Müdürlüğü'nün taraf sıfatını kazandığı; Mahkemece yapılan yargılama sırasında davaya konu edilen taşınmazın imar durumu İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlanmış olması nedeni ile 08.03.2006 tarihli ara kararı ile İzmir Büyükşehir Belediyesine dava ihbar edilmiş ise de HUMK'da belirtilen ihbar şartlarının oluşmadığının tespit edildiği; Mahkemece mahallinde yapılan keşif neticesinde, dava konusu edilen taşınmazın üzerinde 604 m2'lik kısmın tecavüzlü olduğunun, kesilen 5 adet ceviz ve 1 adet zeytin ağacının değerinin dava tarihi itibariyle 4.904 YTL olduğunun bildirildiği; Mahkemenin 26.04.2006 tarihli kararı ile davacı taraf meni müdahale talebinden vazgeçtiğinden, açılan davanın reddine, yapılan yol çalışmaları nedeni ile davacının taşınmazının bir kısmının köy yolu içine alındığı ve bazı ağaçların kesildiği anlaşıldığından bilirkişi raporu ile tespit edilen 4.904 YTL zararın dava tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte davalı İl Özel İdaresi ile davalı İzmir Büyükşehir Belediyesinden tahsiline, davalı İl Özel İdaresinin yapılan kanun değişikliği ile davalı taraf sıfatı kalmadığından, hakkında açılan davanın reddine, davalı H.S.'nün şahsi sorumluluğu bulunmadığından hakkında açılan davanın reddi cihetine gidildiği; ilgili kararın davacılar vekili ve davalı H.S. vekilinin temyizi üzerine dosyanın Yargıtay'a gönderildiği, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Başkanlığının 26.12.2006 tarih ve 2006/17918 E, 2006/18937 Karar sayılı bozma ilamı ile belediyeler ve onun gibi kamu kurumlarının verdikleri kararlar sonunda plan ve projelere uygun olmak üzere tesisler yaptırmış olmaları veya bu tesisleri kullanmaları, bu tesislere bakmaları nedeni ile kişilerin uğramış olduğu zararların tazminine ilişkin davalarda idari kaza yerinin görevli olduğu, dava konusu yol yapımına ilişkin plan ve projeler ilgili yerden celbedip mahallinde uygulanmamış ve doğan zarar ve ziyanı sözü edilen plan ve projede uygulanması ile ilgili olup olmadığı araştırılmamış olup, davalıların plan ve projede uygulanması ile ilgili olup olmadığı araştırılmamış olup, davalıların plan ve proje haricinde vermiş oldukları zararın borçlar kanunun 41. Maddesi ve devamında öngörülen haksız fiil mahiyetinde olduğu anlaşıldığı takdirde taraflardan iddia ve savunmaları ile ilgili delileri toplanarak doğacak uygun sonuç dairesinde karar verilmesi gerektiği aksi halde plan ve projenin uygulanmasından kaynaklanan bir zarar söz konusu ise İdari Yargı yerinin görevli olacağı, zarar idareye atıf ve idareye isnat edilecek bir nitelikte olmakla birlikte işlem ve eylemin bozularak idari karakterini kaybettiği hallerde özel hukuk kurallarına göre adli yargı yerinde davanın bakılması gerektiği, davalılardan H.S. köy muhtarı olup dava şahsına karşı açıldığından bu davalı hakkında tefrik kararı verilmesinden sonra yapılacak yargılama neticesinde hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerektiği noktasında bozulduğu ve dava dosyasının Mahkemelerinde yeni bir esasa kaydının yapıldığı; Yargıtay bozma ilamına karşı tarafların beyanlarının alındığı usul ve yasaya uygun olan Yargıtay bozma ilamına uyulmasına karar verildiği; davalı köy muhtarı H.S. hakkında açılan davanın tefrik edildiği ve Mahkemelerinin 2008/325 Esas sayılı sırasına kaydının yapıldığı; dava konusu yol yapımına ilişkin plan ve projelerin dosya kapsamına alındığı, mahallinde resen seçilip refakate alınan bilirkişiler marifetiyle keşif icra edildiği; yapılan keşif neticesinde Mahkemelerine verilen jeodezi Mühendisi Emrullah Çavdar'ın 18.06.2008 tarihli raporu ile İzmir Büyükşehir Belediyesi Harita Şube Müdürlüğünden gönderilen 1/1000 ölçekli Çatalca Köyü uygulama imar planı ile tespit dosyasında yer alan krokinin mahallinde uygulandığı; dava konusu parselin kadastrol sınırlarının siyah, uygulama imar planındaki durumunun yeşil, zeminde niza konusu yerin ise mavi renkli kalem ile çizildiği, zeminde açılmış olan yolun229 m2ve 205 m2'lik kısımlarının uygulama imar planında yol olarak ayrılmış kısımda,24 m2ve 117 m2'lik kısımlarının ise park olarak ayrılan kısımda kaldığı, bilirkişinin 10.11.2008 tarihli ek raporu ile zeminde parsel içinde açılmış yolun sadece 434 m2'lik kısmının uygulama planında yol olarak ayrılmış kısımda kaldığı, 141 m2'lik kısmının park olarak ayrılan kısımda kaldığı, zeminde açılmış yol ile ilgili herhangi bir istimlak ya da kamulaştırma işlemi olmadığının bildirildiği; İzmir İl Özel İdaresinin 2 Mart 2008 tarihli yazısı ile 1/25 paftasında bulunan köy yolu güzergahını gösterir krokinin dosya içine alındığı; yapılan keşif ve bilirkişi incelemeleri ile zarar gören kısmın inşaat mühendisi Kahraman Aksoy'dan ve harita mühendisi Emrullah Çavdar'ın 1/1000 ölçekli krokide gösterdikleri mavi kalem ile taralı yol yapımına ilişkin kısımda kaldığının tespit edildiği; Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nün 30.05.2005 tarihli yazısı ile İzmir Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğü Daimi Encümenliğinin 06.08.2003 gün ve 408 nolu kararlarına istinaden, 2003 yılı ek yatırım programında yapılmasına karar verilen Menderes Çatalca Köyü köprüsü bağlantı yollarının bu yatırım programlarına istinaden 2004 yılı içinde yaptırıldığı yol açma işi içine girilmemiş olduğu, imar paftasında bulunan ve hali hazırdaki yolun bakımı yapılarak her iki yönden bağlantısı yapıldığı ve geçiş verildiğinin bildirildiği ve ekinde buna ilişkin encümen kararı ile birlikte ihale onay belgesi, ihale komisyon karar tutanağının dosya içine celbedildiği; dosya içinde toplanan tüm delil durumuna göre, zarar gören 233 ada 1 parsel sayılı taşınmaz üzerinde oluşan zararın İzmir Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğünün 06.08.2003 gün ve 408 sayılı encümen kararına istinaden Menderes Çatalca Köyü köprüsü bağlantı yolları işine istinaden plan ve projelerin uygulanması sırasında meydana geldiği, belediyeler ve onun gibi kamu kurumlarının plan ve projelere uygun olmak üzere tesis yaptırmış olmaları veya bu tesisleri kullanmaları, bu tesislere bakmaları nedeni ile kişilerin uğramış olduğu zararların tazminine ilişkin davaların idari kaza yerinde görülmesinin gerektiği; davada İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığının taraf sıfatının bulunmadığı; dava konusu uyuşmazlığın İdari Yargının görev alanına girdiğinin tespit olunduğu gerekçesiyle; yargı yolu yönünden Mahkemelerinin görevsizliği ile davanın reddine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 3.Hukuk Dairesi, 19.1.2010 gün ve E:2009/18508, K:2010/270 sayı ile bu kararı onamış ve Mahkeme kararı kesinleşmiştir.

4-Davacılar vekili, bu kez, (yalnızca İzmir İl Özel İdaresi'ni davalı göstererek) müvekkillerine ait arazinin yol haline getirilmesi nedeniyle oluşan 4.904,00-TL zararın, 11.11.2004 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle 27.03.2009 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

5- İzmir 4.İdare Mahkemesi: 01.04.2010 gün ve E: 2009/600, K: 2010/420 sayı ile, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile Menderes Sulh Hukuk Mahkemesince yapılan bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi raporlarının incelenmesinden, yol açma çalışması sırasında gerekli önlemi almadığı anlaşılan davalı idarenin hizmeti kusurlu işletmesi nedeniyle davacılara ait taşınmazda meydana gelen 4.904,00-TL zararın davalı idarece tazmininin gerektiği gerekçesiyle davanın kabulüne, 4.904,00-TL'nin zararın dava açma tarihi olan 27.03.2009 gününden itibaren isleyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden alınarak davacılara ödenmesine karar vermiştir.

6- Davalı İzmir il Özel İdaresi vekilinin itirazı üzerine, İzmir Bölge İdare Mahkemesi, 08.03.2011 gün ve E: 2010/3325, K: 2011/802 sayı ile, uyuşmazlık konusu olayda, davacıya ait taşınmaza, idarenin müdahalesi bir idari karara dayanmadığından, müdahalenin idari eylem değil haksız eylem (haksız fiil) niteliğinde olduğu, dolayısıyla ortada davacının kamulaştırma işlemi tesis edilmeksizin taşınmazının yola katıldığı; bu durumda, davalı idarenin haksız fiil niteliğindeki eyleminden doğan zararın tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2577 sayılı Yasanın 15.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek karar verilmesinde yasal isabet görülmediği gerekçesiyle, itirazın kabulüne, itiraza konu kararın bozulmasına karar vermiş, karar düzeltme istemi de aynı Mahkemenin 12.7.2011 gün ve E:2011/2143, K:2011/3201 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

İZMİR 4.İDARE MAHKEMESİ; 21.09.2011 gün ve E: 2011/1472, K: 2011/1342 sayı ile, Mahkemelerince verilen 01.04.2010 gün ve E:2009/600, K:2010/420 sayılı kararın İzmir Bölge İdare Mahkemesi'nin 08.03.2011 gün ve E:2010/3325, K:2011/802 sayılı kararıyla "uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu" gerekçesiyle bozulduğu görüldüğünden, dava dosyası hakkında gereğinin düşünüldüğü; 2942 sayılı Yasanın 1. maddesine göre kamulaştırmanın, Devlet ve Kamu Tüzel kişileri tarafından, kamu gücüne dayanılarak, kamu yararının gerektirdiği hallerde gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların ve kaynakların kanunla gösterilen esas ve hükümlere göre yetkili organlarca verilen karar uyarınca parası peşin ödenerek mülkiyetinin alınması veya irtifak kurulması olarak tanımlanabileceği, kamulaştırmasız el atmanın ise, genel olarak kamu kuruluşlarının kamulaştırma kararı olmadan veya kamulaştırma kararı kesinleşmeden kişinin taşınmazına müdahale etmeleri ve

taşınmaz üzerinde kişinin zilyetliğine son vermeleri hali olduğunun ifade edildiği; dosyanın incelenmesinden; uyuşmazlık konusu olayda, davacıya ait taşınmaza, idarenin müdahalesi idari bir karara dayanmadığından, müdahalenin idari eylem değil haksız fiil niteliğinde olduğu, dolayısıyla ortada davacının kamulaştırma işlemi tesis edilmeksizin taşınmazının yola katıldığının anlaşıldığı; bu durumda, davalı idarenin haksız fiil niteliğindeki eyleminden doğan zararın tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle; davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş; bu karara itiraz edilmemiş ve karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 21.5.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı İzmir İl Özel İdaresi aleyhine açılan dava yönünden ve her iki yargı yerinde ortak talep olan "davacılara ait arazinin yol haline getirilmesi nedeniyle oluşan 4.904,00-TL zararın 11.11.2004 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemi" yönünden görev uyuşmazlığın doğduğu; idari yargı dosyasının; 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacılar vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği, adli yargı dosyasına ilişkin bilgi ve belgelerin de dosya içerisinde yer aldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacılara ait İzmir İli, Menderes İlçesi; Çatalca Köyü, Köy İçi Mevkiinde bulunan ve tapunun 233 ada, 1 sayılı parselinde kayıtlı4821 m2yüzölçümlü taşınmaza, davalı İdarece yapılan yol çalışması sonucu tecavüzde bulunulduğu ve anılan taşınmazda bulunan 5 adet ceviz ağacı ile 1 adet zeytin ağacının kesildiği ve taşınmazın604 m2'lik kısmının tecavüze uğradığı ileri sürülerek, oluşan 4.904,00.-TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka aykırı olduğu nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dava dosyasındaki bilgi belgeler incelendiğinde; Adli yargı yerinde acılan davada davalı olarak gösterilen Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve daha sonra davalı olarak belirlenen İzmir İl Özel İdaresi vekillerince verilen dilekçelerde; Çatalca Köyünün, İzmir Büyükşehir Belediyesi Tahtalı Barajı Koruma havzası içinde kaldığının, Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan İmar Planı doğrultusunda, 2003 yılı yatırım programında inşaatı tamamlanan köprüye bağlantıyı sağlayan yolların bakımının, 2004 yılı yatırım programına istinaden ve Köy Muhtarlığının talebi doğrultusunda gerçekleştirildiğinin, işlerin Büyükşehir Belediyesi İmar Planı doğrultusunda yapıldığının ifade edildiği; İzmir İl Daimi Encümeni'nin 6.8.2003 tarih, 408 sayılı Kararında da, dava konusu taşınmazın bulunduğu Çatalca Köyünü de kapsayan yolların ve sanat yapılarının 2003 yılı ek yatırım programına alındığının görüldüğü; dava konusu yol yapımına ilişkin olarak Sulh Hukuk Mahkemesi'nce mahallinde yaptırılan keşif sonucunda Mahkemeye verilen, Jeodezi Mühendisi'nin 18.06.2008 tarihli raporu ile İzmir Büyükşehir Belediyesi Harita Şube Müdürlüğünden gönderilen 1/1000 ölçekli Çatalca Köyü uygulama imar planı ile tespit dosyasında yer alan krokinin mahallinde uygulandığı, dava konusu parselin kadastral sınırlarının, uygulama imar planındaki durumunun, nizalı yerin belirlendiği; açılmış olan yolun229 m2ve 205 m2'lik kısımlarının uygulama imar planında yol olarak ayrıldığının, 24 m2ve 117 m2'lik kısımlarının ise park olarak ayrılan kısımda kaldığının ifade edildiği, bilirkişinin 10.11.2008 tarihli Ek Raporu ile de, zeminde parsel içinde açılmış yolun 434 m2'lik kısmının uygulama planında yol olarak ayrılmış kısımda kaldığının, 141 m2'lik kısmının park olarak ayrılan kısımda kaldığının, zeminde açılmış yol ile ilgili herhangi bir istimlak ya da kamulaştırma işlemi olmadığının bildirildiği anlaşılmıştır.

Dava dilekçesi, idarelerin savunma dilekçeleri ve yukarıda sözü edilen bilirkişi raporlarında yer alan tespitler karşısında, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden doğan ve plan ve projelerin uygulanması sırasında meydana gelen zararın giderilmesine yönelik olarak dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "idari dava türleri" arasında sayılan "idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası" kapsamında idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin 21.09.2011 gün ve E: 2011/1472, K: 2011/1342 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 21.5.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.